

Opdragelse, ved at give dem hen til en Tro, som hverken Faderen eller Moderen har med at gjøre, men som derimod lover baade Forældre og Børn haandgribelige Fordele. Saa-danne blandede Ægtefæder af de allerforskjelligste Sammensætninger maae vi gjøre Regning paa i Fremtiden at finde meget talrige iblandt os, efterhaanden som baade Antallet stiger af de forskjelligte religiøse Partier og Secter, og ogsaa Antallet af disses Medlemmer; og, dersom ikke alle Mærker slaae feil, vil der her være en rig Blanteskole for catholisk Proselytmageri.

Bil man nu hertil sige, at dette vistnok er beklagelige og skammelige Misbrug, men at de nu engang ikke lade sig forebygge, da indrømmer jeg, at de vistnok ikke lade sig forebygge. De lade sig ikke forebygge, allerede af den Grund, at der ikke behøves videre, end at den vedkommende Mand eller Kvinde selv træder over til den catholske Kirke. Men fordi et saadant Uvæsen ikke lader sig forebygge, følger dog ikke, at man ligesom skal aabne Dør og Port for det; og jeg frygter for, at dette er skeet ved Paragraphen saaledes, som den her er affattet, naar det nemlig afhænger af saadanne Ægtefolk af forskjellig Troesssamsfund, efter en forud afgiven Erklæring at give deres Børn Opdragelse i hvilken som helst Tro, og naar det end ydermere staaer dem frit for, saa ofte de ville, under selve Ægtefædet at forandre den engang trufne Bestemmelse.

Dersom nu den Fare, vi saaledes kunne have at gaae ind, fulgte nødvendig og uafstillelig med den Ret, som tilkommer Religionsfriheden for at tilfredsstille dens Krav, da vilde jeg vistnok være af den Mening, at vi maatte gaae Faren ind, og lade Tingene gaae saa godt eller saa slet, som den vilde. Men det er dette, jeg ikke kan indrømme. Jeg kan paa ingen Maade overbevise mig derom — og jeg ønsker dette Punkt nærmere overveiet af Thingets ærede Medlemmer, at Friheden i dette Stykke skulde give mere Ret end ellers til at gjøre, hvad som helst man lyfter, til at følge selv det bizarreste Lure eller den meest beregnende Egennytte, at den skulde give Mere end Ret til at følge virkelig Overbeviisning og fornuftig Tro, at altsaa her Forældrenes

religiøse Opdragelsesret skulde have større Krav, end Ret til at lade Børnene følge Forældrenes Tro, og, hvor Troen er forskjellig imellem Fader og Moder, at lade dem selv enes, om Børnene skulde opdrages enten i Faderens eller i Moderens Tro. Vilde man tænke sig et Ægtefæde i religiøs Henseende saa vildt, at Forældrene for Ægtefædet ikke vare at formaae til at afgive en saadan Erklæring og overtage en saadan Forpligtelse, saa vilde deri, mener jeg, ligge en Dydigelse fra Forældrenes Side af den naturlige Ret, der tilkommer dem, og der vilde da være Forpligtelse for Staten til at træde i Forældrenes Sted med Hensyn til den religiøse Opdragelse, ligesom ogsaa, saaledes som Paragraphen nu er stillet, Staten vilde have Forpligtelse til at stride ind, naar den afgivne Erklæring vitterlig ikke blev overholdt. Skulde det Tilfælde indtræffe, at Børnene forlode det fædrene Huus og kom til at staae i Forhold til Andre, som traadte dem i Forældrenes Sted, saa vilde det komme an paa Omstændighederne, navnlig paa Børnenes Alder og paa den religiøse Opdragelse, de tidligere havde nydt, hvorvidt den tagne Bestemmelse vilde blive at forandre. Bil man endelig sige, at der saaledes paalægges Personer af forskjellig Troesssamsfund ved Ægtefædet Indgaaelse en Indskrænkning, som ikke gjælder for Personer, der høre til det samme Troesssamsfund, saa er jo heller ikke dette Andet, end hvad der allerede nu finder Sted efter Paragraphen; thi der skal affordres saadanne Personer en Erklæring angaaende Børnenes Opdragelse, som ikke bliver affordret Forældrene, naar de høre til samme Troesssamsfund, — som ikke bliver affordret dem, fordi man antager det som Selvforsaaelse, at det ikke vil kunne falde Forældrene ind, at opdrage deres Børn i en anden Tro end den, de selv bekjende sig til. Det kan jo dog ikke tages nok til Hjerte, at vi ved „religiøs Opdragelse“ ikke skulde tænke os en Dydigelse i en eller anden Lære, saaledes som i Historien eller i anden boglig Kunst, men at den religiøse Opdragelse er en Indvirkning af den ældre Slægt paa den yngre, hvorved en vis Religion kan blive Gjenstand for Børnenes Ærefrygt, Kjærlighed og Tillid. Enhver religiøs Opdragelse maa der-